

Praha dne 15. prosince 2023
Č. j.: MZP/2023/140/723

SMĚRNICE MŽP č. 14/2023 pro poskytování finančních prostředků v rámci programu Národní plán obnovy – Podpora obnovy přirozených funkcí krajiny v letech 2023 - 2026

Kapitola I

Článek 1

Úvodní ustanovení

1. Ministerstvo životního prostředí (dále jen „ministerstvo“ nebo „MŽP“) jakožto vlastník komponenty upravuje touto směrnicí pravidla pro realizaci vybraných aktivit komponenty 2.9. Národního plánu obnovy, které bude realizovat prostřednictvím programu Národní plán obnovy – Podpora obnovy přirozených funkcí krajiny v letech 2022 – 2025 (dále jen „Program“) a to v souladu se směrnicí MŽP č. 9/2023 o realizaci Národního plánu obnovy v rámci aktivit, u kterých plní Ministerstvo životního prostředí funkci vlastníka komponenty (dále jen „Směrnice NPO“). Ministerstvo dále vydává tuto směrnici, která stanovuje základní postupy a podmínky k poskytování finančních prostředků prostřednictvím Programu (dále jen „Směrnice NPO-POPFK“).
2. Podpora v rámci programu je poskytována v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/241 ze dne 12. února 2021, kterým se zřizuje Nástroj pro oživení a odolnost (dále jen „Nařízení“) a Prováděcím rozhodnutím rady o schválení posouzení plánu pro oživení a odolnost Česka ze dne 31. srpna 2021.
3. Program je věcně v souladu se zákonem č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 114/1992 Sb.“) a příslušnými usneseními vlády¹. Program je v souladu s evropskou legislativou, a to Směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2009/147/ES o ochraně volně žijících ptáků, Směrnicí Rady 92/43/EHS o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin, Nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1143/2014 o prevenci a regulaci zavlékání či vysazování a šíření invazních nepůvodních druhů a Směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2000/60/EC ustavující rámec pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky. Program je taktéž v souladu s mezinárodními úmluvami² zabývajícími se ochranou přírody

¹ Usnesení vlády České republiky ze dne 1. 4. 2020 č. 360 o Státním programu ochrany přírody a krajiny České republiky pro období 2020-2025, usnesení vlády České republiky ze dne 11. 1. 2021 č. 21 o Státní politice životního prostředí 2030 s výhledem do 2050, usnesení vlády ze dne 29. července 2015 č. 622 o strategickém rámci pro udržitelný rozvoj České republiky 2030, usnesení vlády České republiky ze dne 9. 3. 2016 č. 193 o Strategii ochrany biologické rozmanitosti České republiky pro období 2016-2025, usnesení vlády České republiky ze dne 13. 9. 2021 č. 785 o Strategii přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách České republiky.

² Úmluva o mokřadech mezinárodního významu (Ramsarská úmluva), Úmluva o ochraně světového kulturního a přírodního dědictví, Dohoda o ochraně populací evropských netopýrů, Úmluva o biologické rozmanitosti, Úmluva

a krajiny.

4. Finanční prostředky Programu jsou uvolňovány v souladu se zákonem č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „rozpočtová pravidla“) a zúčtování se státním rozpočtem se řídí vyhláškou 367/2015 Sb., o zásadách a lhůtách finančního vypořádání vztahů se státním rozpočtem, státními finančními aktivy a Národním fondem, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška 367/2015 Sb.“), vyhláškou 560/2006 Sb. o účasti státního rozpočtu na financování programů reprodukce majetku, ve znění pozdějších předpisů, zákonem č. 134/2016 Sb. o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů, zákonem č. 37/2021 Sb., o evidenci skutečných majitelů a zákonem 159/2006 Sb., o střetu zájmů. Čerpání finančních prostředků je kontrolováno v souladu se zákonem č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o finanční kontrole“).
5. Program se řídí Směrnicí NPO, která je závazná pro správce Programu i Agenturu ochrany přírody a krajiny ČR (dále jen „AOPK ČR“) jakožto subjekt implementace (dále jen „SI“).
6. Program předpokládá postupné naplňování a realizaci opatření, která povedou k udržení a systematickému zvyšování biologické rozmanitosti, zmírnění dopadů klimatické změny na vodní, nelesní a lesní ekosystémy. Zároveň přispěje k takovému uspořádání funkčního využití území, které zajistí ochranu přírodních i kulturních hodnot krajiny.
7. Program je komplementární s ostatními evropskými i národními programy, zejména Operačním programem Životní prostředí, Programem rozvoje venkova a LIFE.
8. Tato směrnice stanovuje postup při poskytování finančních prostředků v letech 2023-2026.
9. Veškerá opatření v rámci programu musí splňovat zásadu DNSH („Do No Significant Harm“ = „významně nepoškozovat“), a to dle článku 17 Nařízení (EU) 2020/852 a dle technických pokynů k uplatňování zásady „významně nepoškozovat“ podle nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost (2021/C 58/01). Zásada DNSH je splněna, pokud jsou opatření v souladu s příslušnými právními předpisy ČR a EU uvedenými v čl. 1, odst. 3 této směrnice.
10. Program naplňuje platné Metodické pokyny³ upravující význačné oblasti implementace NPO a Průvodce pro oblast střetu zájmů vydané Odborem koordinace NPO Ministerstva průmyslu a obchodu.
11. Na poskytnutí finančních prostředků není právní nárok.

Článek 2

Vymezení pojmů a zkratk

1. ARACHNE – Systém pro sledování vazeb, informační systém provozovaný Evropskou komisí
2. Cílová hodnota - označuje hodnotu indikátoru, které by mělo být dosaženo k určitému termínu plnění.
3. Dodavatel - právnická nebo fyzická osoba plnící dodávky, poskytující služby nebo provádějící stavební práce. Výběr probíhá u veřejných zadavatelů v souladu se zákonem

o ochraně stěhovavých druhů volně žijících živočichů (Bonnská úmluva), Úmluva o ochraně evropské fauny a flory (Bernská úmluva), Rámcová úmluva o ochraně a udržitelném využívání Karpat, Evropská úmluva o krajině.

³ MP řídicích a kontrolních systémů, MP finančních toků, MP pro publicitu a komunikaci, MP systému varovných signálů „Red flags“, MP pro nesrovnalosti, MP pro zadávací řízení, MP monitorování, MP DNSH

č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek.

4. DNSH (Do no significant harm) - zásada významně nepoškozovat životní prostředí a jeho složky (voda, vzduch, půda, biodiverzita). Znamená nepodporovat nebo nevykonávat hospodářské činnosti, které významně poškozují kterýkoli environmentální cíl.
5. Externí žadatelé – všechny fyzické a právnické osoby kromě stanovených rezortních organizací MŽP, a to Agentury ochrany přírody a krajiny ČR, správ národních parků, Správy jeskyní ČR.
6. Investice – termín používaný v NPO pro jednotlivé typy opatření, proces či způsob dosažení stanovených milníků/indikátorů prostřednictvím vyhlášení výzev a proplácení podpory formou dotace či příspěvku na činnost. Předmětem dotace může být i opatření neinvestičního charakteru.
7. Milník/indikátor - je kvalitativní měřitelný ukazatel k vyjádření výsledků, slouží k měření pokroku při dosažení investice v určitém termínu.
8. Ministerstvo průmyslu a obchodu - Delivery unit (MPO – DU) – Odbor koordinace NPO na MPO, zajišťuje koordinaci, implementaci a má dohledovou funkci nad naplňováním NPO v rámci ČR, je styčným subjektem ve vztahu k Evropské komisi.
9. NPO - Národní plán obnovy, plán reforem a investic, který využívá finance z Nástroje pro oživení a odolnost a zároveň Strategický dokument schválený vládou ČR a Radou EU k realizaci 6 pilířů, 27 komponent a jejich investic a reforem na území ČR v období 2021-2026.
10. Nesrovnalost - porušení právních předpisů EU nebo ČR v důsledku jednání nebo opomenutí hospodářského subjektu, které vede nebo by mohlo vést ke ztrátě v souhrnném rozpočtu EU nebo ve státním rozpočtu, a to započtením neoprávněného výdaje.
11. RRF (Recovery and Resilience Facility) – Nástroj pro oživení a odolnost, finanční nástroj EU na podporu ekonomik zasažených pandemií COVID-19.
12. RED FLAGS - systém varovných signálů „RED FLAGS“ (podvody, střet zájmů, korupce, dvojí financování), metodický pokyn popisuje situace, na něž jsou poskytovatelé dotací povinni reagovat přijetím opatření (posílení kontrolních systémů, hlubší prověřování v individuálním případě) a zajistit, aby nedošlo ke ztrátě na finančních prostředcích RRF nebo státního rozpočtu.
13. Skutečný majitel - fyzická osoba, resp. osoby, které mají fakticky nebo právně možnost vykonávat přímo nebo nepřímo rozhodující vliv v právnické osobě, ve svěřeneckém fondu nebo v jiném právním uspořádání bez právní osobnosti.
14. Správce Programu – je Ministerstvo životního prostředí, odbor adaptace na změnu klimatu. Má řídicí a kontrolní funkci.
15. Subjekt implementace (SI) - subjektem implementace je Agentura ochrany přírody a krajiny ČR jakožto poskytovatel dotace pro externí žadatele dle zákona č. 114/1992 Sb. Povinnosti AOPK ČR vůči správci Programu jsou předmětem této směrnice.
16. SMVS - Správa majetku ve vlastnictví státu je informační systém programového financování, ve kterém jsou administrovány a archivovány investiční žádosti rezortních organizací.
17. Zadavatel - zadavatelem je každý příjemce, který během realizace projektu provádí výběrové nebo zadávací řízení podle zákona č. 134/2016 Sb., jehož účelem je zadání veřejné zakázky, a to až do uzavření smlouvy nebo do zrušení zadávacího řízení.

Článek 3

Identifikační údaje programu a podprogramů

1. Opatření podporovaná v rámci Programu vyplývají z Přílohy prováděcího rozhodnutí Rady o schválení posouzení plánu pro oživení a odolnost Česka, komponenty č. 2.9. „Podpora biodiverzity a boj se suchem“. V rámci komponenty se jedná o Investici č. 3 „Péče o zvláště chráněná území a území soustavy Natura 2000 a péče o zvláště chráněné druhy rostlin a živočichů“ a Investici č. 4 „Adaptace vodních, nelesních a lesních ekosystémů na změnu klimatu“.
2. V rámci Programu jsou poskytovány finanční prostředky investičního i neinvestičního charakteru (dále jen „finanční prostředky“), Investice uvedené v odst. 1 byly pro účely této směrnice rozděleny na čtyři samostatné podprogramy:
 - 2.1 Podprogram 164 Péče o zvláště chráněná území a území soustavy Natura 2000 a péče o zvláště chráněné druhy rostlin a živočichů
Finanční prostředky se poskytují na realizaci opatření dle plánovacích dokumentů ochrany přírody a krajiny a na tvorbu podkladových studií, jsou určeny pro stanovené rezortní organizace MŽP a kraje. Investice č. 3. je realizovaná prostřednictvím podprogramu 164.
 - 2.2 Podprogram 165 Adaptace vodních, nelesních a lesních ekosystémů na změnu klimatu
Finanční prostředky jsou určeny na realizaci adaptačních opatření péče o přírodu a krajinu zejména v oblastech podpory zlepšení druhové a prostorové skladby lesa, péče o cenné nelesní terestrické biotopy, tvorby a obnovy mokřadů (vč. tůní a MVN), revitalizace a renaturace vodních toků a výsadby dřevin mimo les. Popis a podmínky podprogramu pro externí žadatele nejsou předmětem této směrnice, ale jsou uvedeny v Dokumentaci programu Národní plán obnovy - Podpora obnovy přirozených funkcí krajiny v letech 2022 – 2025. Pokud žadatelem v Podprogramu 165 je Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, správa národního parku nebo Správa jeskyní ČR, předkládá žádost poskytovateli dle postupů uvedených v Kapitole VI této směrnice, a to v souladu se specifikací věcných cílů Podprogramu 165, uvedenou v Dokumentaci programu na období 2022-2025 (č.j. MZP/2022/610/1721).
 - 2.3 Podprogram 166 Komplexní vodohospodářské studie
Finanční prostředky jsou určeny pro stanovené rezortní organizace MŽP, správce vodních toků, obce, kraje a Státní pozemkový úřad.
 - 2.4 Podprogram 167 Opatření k naplňování komplexních vodohospodářských studií
Finanční prostředky jsou určeny jak pro stanovené rezortní organizace MŽP, tak externí žadatele.
3. Investice č. 4 je realizovaná prostřednictvím podprogramů 165, 166, 167.
4. Vymezení způsobilých žadatelů může být upraveno ve vyhlášené výzvě k programu.

Článek 4

Specifikace věcných cílů Programu

Účelem Programu je naplňování povinností vyplývajících z národní a evropské legislativy, z mezinárodně-smluvních závazků a z postupů a strategie Ministerstva životního prostředí k adaptačním opatřením v krajině v souvislosti se změnou klimatu. Ve zvláště chráněných územích a územích soustavy Natura 2000 je třeba zachovat ekologicky stabilní přírodní a přírodě blízké ekosystémy, poskytující ekosystémové služby a umožňující přežití ohrožených druhů

rostlin a živočichů. V krajině je třeba zvýšit resilienci ekosystémů vůči nepříznivým vlivům a posílit tak jejich schopnost poskytovat ekosystémové funkce.

Kapitola II

Podprogram 164

Článek 1

Všeobecná ustanovení Podprogramu 164

1. Organizačně a administrativně zajišťuje realizaci Podprogramu 164 Péče o zvláště chráněná území a území soustavy Natura 2000 a péče o zvláště chráněné druhy rostlin a živočichů (dále jen „Podprogram 164“) odbor adaptace na změnu klimatu ministerstva (dále také „správce Programu“, případně „vlastník komponenty“) ve spolupráci s odborem zvláštní územní ochrany přírody a krajiny a odborem druhové ochrany a implementace mezinárodních závazků ministerstva, které vydávají k žádosti věcná stanoviska.
2. Podprogram 164 je zaměřen na opatření k zachování a zlepšování stavu předmětů ochrany zvláště chráněných území a území soustavy Natura 2000 a na opatření k podpoře zvláště chráněných druhů, která vyplývají ze schválených plánů péče o zvláště chráněná území, zásad péče o národní parky a jejich ochranná pásma, souhrnů doporučených opatření pro lokality soustavy Natura 2000, smluv uzavřených dle § 39 zákona č. 114/1992 Sb., záchranných programů a programů péče pro zvláště chráněné druhy rostlin a živočichů či regionálních akčních plánů. Dále je podporováno zpracování podkladových materiálů a odborných studií za účelem prohloubení znalostí o určitém území či fenoménu a využití získaných poznatků k jeho efektivnější ochraně, jako podklad pro managementové plány či vyhodnocení efektivnosti programů a realizovaných opatření z hlediska jejich ekologického přínosu.

Článek 2

Podporovaná opatření

1. Finanční prostředky lze poskytnout u Podprogramu 164 na realizaci následujících opatření:
 - 1.1 opatření realizovaná v souladu se schváleným plánem péče, zásadami péče, souhrnem doporučených opatření dle § 38, § 38a, § 45c odst. 3 a § 45e odst. 6 zákona č. 114/1992 Sb. nebo opatření vyplývající ze smlouvy uzavřené dle § 39, § 45e odst. 4, § 68 a § 69 zákona č. 114/1992 Sb.,
 - 1.2 realizace záchranných programů přijatých MŽP pro zvláště chráněné druhy rostlin a živočichů dle § 52 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb.,
 - 1.3 realizace programů péče pro zvláště chráněné druhy přijatých MŽP,
 - 1.4 realizace regionálních akčních plánů schválených AOPK ČR,
 - 1.5 příprava nových záchranných programů a programů péče pro zvláště chráněné druhy stanovené MŽP a regionálních akčních plánů, včetně sběru a zpracování nezbytných podkladových údajů,
 - 1.6 zpracování podkladových materiálů, odborných studií a monitoringů za účelem zvýšení povědomí o předmětném území a efektivnější ochraně přírody a krajiny jak ve zvláště chráněných územích, tak i mimo zvláště chráněná území; jedná se převážně o studie a monitoring zaměřené na předměty ochrany ZCHÚ a Natura 2000 a zvláště chráněné druhy, studie řešící problematiku adaptace ekosystémů na změny klimatu, studie zaměřené na významné aktuální problémy daného chráněného území či lokality, studie definující praktická opatření, která by bylo možno realizovat

z krajinotvorných programů za účelem zvýšení biodiverzity a ochrany ekosystémů a vyhodnocení takovýchto opatření.

- 1.7 příprava podkladů pro zpracování plánů péče a zásad péče v souladu s vyhláškou č. 45/2018 Sb. o plánech péče, zásadách péče a podkladech k vyhlášení, evidenci a označování chráněných území, a schválenými metodikami; příprava podkladů a zpracování souhrnů doporučených opatření pro evropsky významné lokality (dále jen „EVL“) a ptačí oblasti (dále jen „PO“) v souladu s metodickými listy AOPK ČR,
- 1.8 příprava dokumentace pro vyhlášení zvláště chráněných území v souladu s vyhláškou č. 45/2018 Sb. a zaměření hranic zvláště chráněných území, příprava odborných podkladů pro vyhlášení a změny u EVL a vymezení a změny u PO,
- 1.9 příprava podkladů pro zřízení smluvně chráněných území MŽP a krajů dle § 39 zákona č. 114/1992 Sb.,
- 1.10 označování zvláště chráněných území dle § 42 odst. 4 a 5, památných stromů podle § 47 odst. 2, smluvně chráněných území dle § 39 odst. 2, EVL dle § 45c odst. 1 a PO dle § 45e odst. 7 zákona č. 114/1992 Sb.

Článek 3

Způsobilí žadatelé v rámci Podprogramu 164

1. Způsobilí žadatelé v rámci Podprogramu 164 jsou následující stanovené rezortní organizace MŽP:
 - 1.1 Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky,
 - 1.2 Správa Krkonošského národního parku,
 - 1.3 Správa Národního parku České Švýcarsko,
 - 1.4 Správa Národního parku Podyjí,
 - 1.5 Správa Národního parku Šumava,
 - 1.6 Správa jeskyní České republiky.
2. Způsobilými žadateli mohou být i kraje. Poskytování dotace krajům se neřídí touto směrnicí. V případě vyhlášení výzvy pro kraje bude další popis a podmínky poskytnutí dotace upraven v Dokumentaci podprogramu, kterou vyhotoví AOPK ČR jakožto poskytovatel dotace.

Článek 4

Indikátory podprogramu 164

Název indikátoru	Měrná jednotka	Cílová hodnota (31.12.2025)
Celková plocha, na které byla realizována opatření v souladu s kap. II, čl. 2	ha	2625

Kapitola III

Podprogram 166

Článek 1

Všeobecná ustanovení Podprogramu 166

1. Organizačně a administrativně zajišťuje realizaci Podprogramu 166 Komplexní vodohospodářské studie (dále jen „Podprogram 166“) odbor adaptace na změnu klimatu

ministerstva ve spolupráci s odborem zvláštní územní ochrany přírody a krajiny a odborem druhové ochrany a implementace mezinárodních závazků ministerstva, a to v případě, že žadateli o poskytnutí finančního příspěvku jsou rezortní organizace MŽP. Pokud jsou žadateli o poskytnutí finančního příspěvku externí žadatelé, je poskytovatelem dotace AOPK ČR podle zvláštního zákona⁴. Bližší podmínky a pravidla pro poskytnutí finančního příspěvku externím žadatelům jsou uvedeny v Dokumentaci programu Národní plán obnovy - Podpora obnovy přirozených funkcí krajiny v letech 2022 – 2025.

2. Podprogram 166 je zaměřen na posouzení potenciálu zadržování vody v krajině a návrh konkrétních opatření. Studie budou zpracovávány v několika typech s různou úrovní detailu výstupů s ohledem na velikost řešeného území (např. pro území malých povodí či samostatně pro úseky vodních toků a jejich niv).

Článek 2

Podporované typy studií

1. Konkrétně budou zpracovány tyto typy studií:
 - 1.1 systematické řešení pro plochu povodí na úrovni IV. řádu dle Strahlera (tj. desítky až první stovky km²). Komplexní vodohospodářská studie proveditelnosti bude zpracována v podrobnosti zadání pro zpracování projektové dokumentace. Cílem je shromáždění a revize dostupných podkladů a doposud pořízených tematicky související návrhů opatření, jejich doplnění na úrovni podrobnosti umožňující posouzení stávajícího retenčního potenciálu povodí a ověření účinnosti navržených opatření výpočtem. Návrh opatření bude projednán se zúčastněnými stranami a vlastníky pozemků. Mezi předpokládaná navrhovaná opatření patří vytváření mokřadů a tůní, obnova rašelinišť, obnova malých vodních nádrží, eliminace plošného odvodnění zemědělské a lesní půdy, revitalizace vodních toků, obnova krajinných prvků (meze, remízy apod.), tvorba zatravněných pásů, průlehy, výsadba dřevin mimo les,
 - 1.2 řešení konkrétních problémů uceleného malého povodí nebo jeho části (tj. max. první desítky km²). Komplexní vodohospodářská studie proveditelnosti bude zpracována v podrobnosti zadání pro zpracování projektové dokumentace. Cílem je návrh opatření pro ucelené malé povodí nebo jeho část s cílem systémového zadržování vody v krajině vč. posouzení stávajícího retenčního potenciálu povodí a účinnosti navržených opatření. Návrh opatření bude projednán se zúčastněnými stranami a vlastníky pozemků. Mezi předpokládaná navrhovaná opatření patří vytváření mokřadů a tůní, obnova rašelinišť, obnova malých vodních nádrží, eliminace plošného odvodnění zemědělské a lesní půdy, revitalizace vodních toků, obnova krajinných prvků (meze, remízy apod.), tvorba zatravněných pásů, průlehy, výsadba dřevin mimo les,
 - 1.3 řešení potenciálu úseku vodního toku včetně příbřežní zóny, popř. nivy. Komplexní vodohospodářská studie proveditelnosti revitalizace vodního toku bude zpracována v podrobnosti zadání pro zpracování projektové dokumentace. Součástí bude posouzení stávajícího retenčního potenciálu nivy a účinnosti navrženého řešení. Návrh opatření bude projednán se zúčastněnými stranami a vlastníky pozemků,
 - 1.4 systematický návrh opatření na zlepšení hydromorfologických charakteristik vodních

⁴ Dle § 78 odst. 4 zák. č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny, v platném znění

toků. Komplexní vodohospodářská studie proveditelnosti bude založená na terénním průzkumu vybraných vodních toků. Budou systematicky posouzeny hydromorfologické charakteristiky vodních toků a niv a potenciál zadržování vody v krajině (např. retenční potenciál nivy, možnost snížení kapacity koryta a řešení prostoru pro rozliv, prodloužení trasy toku revitalizací apod.). Návrh opatření bude zpracován v podrobnosti managementu úseků vodních toků a niv (o délce cca stovek metrů) přispívající ke zlepšení retenčního potenciálu říční krajiny. Mezi předpokládaná navrhovaná opatření patří revitalizace toku, pomístní zásahy formou řízené renaturace, podpora samovolných renaturací apod.

Článek 3

Způsobilí žadatelé v rámci Podprogramu 166

1. Způsobilí žadatelé v rámci Podprogramu 166 jsou následující typy žadatelů:
 - 1.1 Agentura ochrany přírody a krajiny ČR,
 - 1.2 správy národních parků a Správa jeskyní ČR,
 - 1.3 správci vodních toků,
 - 1.4 Státní pozemkový úřad,
 - 1.5 územní samosprávné celky (obce, kraje).
2. Postup a pravidla pro žadatele z odst. 1.3 – 1.5. nejsou předmětem této směrnice, ale řídí se Dokumentací programu Národní plán obnovy - Podpora obnovy přirozených funkcí krajiny v letech 2022 – 2025.

Článek 4

Indikátory podprogramu 166

Název indikátoru	Měrná jednotka	Cílová hodnota (31.12.2025)
plocha území řešeného komplexními vodohospodářskými studiemi	km ²	5 000

Kapitola IV

Podprogram 167

Článek 1

Všeobecná ustanovení Podprogramu 167

1. Organizačně a administrativně zajišťuje realizaci Podprogramu 167 Opatření k naplňování komplexních vodohospodářských studií (dále jen „Podprogram 167“) odbor adaptace na změnu klimatu ministerstva ve spolupráci s odborem zvláštní územní ochrany přírody a krajiny a odborem druhové ochrany a implementace mezinárodních závazků ministerstva, a to v případě, že žadateli o poskytnutí finančního příspěvku jsou rezortní organizace MŽP. Pokud jsou žadateli o poskytnutí finančního příspěvku externí žadatelé, je poskytovatelem dotace AOPK ČR podle zvláštního zákona⁵. Bližší podmínky a pravidla pro poskytnutí finančního příspěvku externím žadatelům jsou uvedeny v Dokumentaci

⁵ Dle § 78 odst. 4 zák. č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny, v platném znění

programu Národní plán obnovy - Podpora obnovy přirozených funkcí krajiny v letech 2022 - 2025.

2. Podprogram 167 je zaměřen na realizaci vybraných, ve studiích doporučených, opatření za účelem zadržování vody v krajině. Tato opatření musí být zároveň proveditelná z hlediska majetkoprávního. Typy konkrétních opatření vyplývajících z vodohospodářských studií jsou uvedeny v Kap. III, čl. 2.

Článek 2

Způsobilí žadatelé v rámci Podprogramu 167

1. Způsobilí žadatelé v rámci Podprogramu 167 jsou následující typy žadatelů:
 - 1.1 fyzické osoby,
 - 1.2 právnické osoby,
 - 1.3 obecně prospěšné společnosti,
 - 1.4 občanská sdružení a spolky,
 - 1.5 územní samosprávné celky (obce, kraje), svazky obcí,
 - 1.6 státní organizace a státní podniky,
 - 1.7 organizační složky státu a příspěvkové organizace (mimo ty v pododst. 1.8, 1.9)
 - 1.8 Agentura ochrany přírody a krajiny ČR,
 - 1.9 správy národních parků a Správa jeskyní ČR.
2. Postup a pravidla pro žadatele z odst. 1.1 až 1.7 nejsou předmětem této směrnice, ale řídí se Dokumentací programu Národní plán obnovy - Podpora obnovy přirozených funkcí krajiny v letech 2022 – 2025.

Článek 3

Indikátory podprogramu 167

Název indikátoru	Měrná jednotka	Cílová hodnota (31.12.2025)
realizace vybraných opatření ze studií	%*	10

**jedná se o procenta ze všech navržených realizovatelných opatření v rámci výstupů podprogramu 166*

Kapitola V

Rozdělení kompetencí při zabezpečování programu mezi správce Programu a SI, delegace činností na SI

1. Odbor adaptace na změnu klimatu ministerstva:
 - 1.1 je správcem a odborným garantem Programu, má řídicí a kontrolní funkci,
 - 1.2 zajišťuje plynulé financování Programu a stanovuje finanční limity pro jednotlivé rezortní organizace MŽP v daném roce,
 - 1.3 je poskytovatelem dotace v rámci celého podprogramu 164 a v případě žádostí rezortních organizací MŽP i u podprogramů 165, 166 a 167,
 - 1.4 vyhláší výzvy pro příjem žádostí v rámci podprogramu 164 a výzvy pro rezortní organizace u podprogramů 165, 166 a 167, na přípravě znění výzev pro podprogram 165 a výzev pro externí žadatele u podprogramů 166 a 167 spolupracuje s AOPK ČR,
 - 1.5 provádí kontrolu nastavení systému poskytování dotací a jejich administrace u AOPK

ČR jakožto poskytovatele finančních prostředků pro externí žadatele,

- 1.6 ověřuje, zda a jakým způsobem AOPK ČR provádí veřejnosprávní kontrolu externích žadatelů,
 - 1.7 zpracovává finální průběžné monitorovací zprávy a zasílá je na MPO-DU,
 - 1.8 zasílá vykazování společných ukazatelů na MPO-DU, a to vždy k 31. 1. a 31. 7. daného roku,
 - 1.9 schvaluje hlášení nesrovnalostí od SI a poskytuje jejich odsouhlasené verze odboru fondů EU ministerstva v souladu s Manuálem nesrovnalostí,
 - 1.10 zpracovává finální monitorovací zprávu k Souhrnné žádosti o platbu včetně veškerých podkladů a zasílá ji na MPO-DU,
 - 1.11 vyplňuje povinná data o plnění milníků a cílů v informačním systému AIS MPO-DU v návaznosti na zpracované monitorovací zprávy,
 - 1.12 informuje AOPK ČR o případných změnách závazných pravidel NPO,
 - 1.13 poskytuje odboru finančních a dobrovolných nástrojů ministerstva, jakožto odboru zajišťujícímu koordinaci činností souvisejících s realizací NPO na ministerstvu a komunikaci vůči externím subjektům včetně MPO - DU a Evropské komise, veškerou součinnost při naplňování Programu,
 - 1.14 archivuje veškerou dokumentaci k jednotlivým přijatým žádostem rezortních organizací MŽP pro potřebné zajištění adekvátní auditní stopy,
 - 1.15 provádí závěrečné vyhodnocení Programu.
2. Agentura ochrany přírody a krajiny ČR jako subjekt implementace pověřený ministerstvem k poskytování finančních prostředků externím žadatelům na základě zákona č. 114/1992 Sb.:
- 2.1 je poskytovatelem dotace v rámci celého podprogramu 165 a v případě žádostí externích žadatelů i u podprogramů 166 a 167,
 - 2.2 je právně odpovědná vůči ministerstvu za výkon delegované činnosti v souladu s platnými předpisy a touto směrnicí, dále Směrnicí NPO a metodickými pokyny NPO uvedenými v Kap. I, Čl. 1, odst. 9,
 - 2.3 je zpracovatelem Dokumentace programu Národní plán obnovy - Podpora obnovy přirozených funkcí krajiny v letech 2022 – 2025,
 - 2.4 poskytuje odboru adaptace na změnu klimatu ministerstva veškeré programové dokumenty, metodiky a interní předpisy vztahující se k implementaci NPO v rámci její kompetence,
 - 2.5 naplňuje povinnosti SI uvedené ve Směrnici NPO např. ohledně problematiky střetu zájmů, systému varovných signálů RED FLAGS, komunikačních úředníků či proškolení příslušných zaměstnanců,
 - 2.6 zajišťuje odbornou konzultační a poradenskou činnost v oblasti poskytování finančních prostředků a realizace opatření v rámci podprogramů pro externí žadatele,
 - 2.7 v součinnosti se správcem Programu připravuje a samostatně vyhláší výzvy pro příjem žádostí externích žadatelů v rámci příslušných podprogramů, výzvy zveřejňuje na svých internetových stránkách,
 - 2.8 zajišťuje příjem a administraci žádostí o poskytnutí finančních prostředků, provádí formální i věcnou kontrolu žádostí, vydává řídicí dokumenty,

- 2.9 zajišťuje převzetí realizovaných opatření v terénu, přičemž kontroluje dodržení podmínek stanovených v řídicím dokumentu, vyhotovuje protokoly o převzetí realizovaných opatření, vypracovává závěrečné vyhodnocení akce,
- 2.10 zajišťuje proplacení finančních prostředků konečným příjemcům,
- 2.11 odpovídá za dodržení finančního limitu stanoveného pro externí žadatele v rámci daných podprogramů,
- 2.12 archivuje veškerou dokumentaci k jednotlivým přijatým žádostem a podpořeným opatřením pro potřebné zajištění adekvátní auditní stopy, a to v rámci svého informačního systému, Jednotného dotačního portálu Ministerstva financí ČR či v listinné podobě, v rozsahu požadovaném právními předpisy České republiky a EU, a to po dobu nejméně deseti let od konce roku, ve kterém došlo k ukončení projektu,
- 2.13 zajistí nastavení a využívání informačních systémů pro příjem žádostí, administraci, shromažďování, zaznamenávání a ukládání údajů o každé operaci v rámci spravovaných žádostí pro potřeby auditní, kontrolní, monitorovací a reportní včetně údajů týkajících se indikátorů a údajů o pokroku podprogramu v dosahování cílů,
- 2.14 zabezpečí zpracování všech sumarizačních výstupů a informací o realizaci akcí externích žadatelů (příloha č. 3) a ty zašle odboru adaptace na změnu klimatu ministerstva do 31. 1. roku následujícího po vyhlášení příslušné výzvy prostřednictvím datové schránky,
- 2.15 zpracovává pro odbor adaptace na změnu klimatu ministerstva průběžnou monitorovací zprávu za příslušné podprogramy/žádosti včetně doložení relevantních podkladů,
- 2.16 poskytuje odboru adaptace na změnu klimatu ministerstva podklady pro vykazování společných ukazatelů, s datem vykazování k 30. 6. a 31. 12. daného roku,
- 2.17 poskytne odboru adaptace na změnu klimatu ministerstva údaje k Souhrnné žádosti o platbu dle Kap. 6 Metodického pokynu monitorování včetně veškerých dokumentů sloužících k ověření splnění stanovených indikátorů uvedených v Kap. VIII, Čl. 1 této směrnice,
- 2.18 v případě zřejmého rizika neplnění stanovených milníků a cílů přijme příslušná opatření, kterými riziko nesplnění milníků a cílů k příslušnému datu plnění eliminuje,
- 2.19 poskytuje odboru adaptace na změnu klimatu ministerstva reporting zjištěných nesrovnalostí dle Metodického pokynu pro nesrovnalosti a zajišťuje vlastní šetření nesrovnalostí na úrovni externího žadatele,
- 2.20 informuje odbor adaptace na klimatickou změnu ministerstva o všech akcích pro veřejnost spojených s publicitou programu a zajišťuje informování o Programu v souladu s Metodickým pokynem Publicita,
- 2.21 u externích žadatelů provádí veřejnosprávní kontrolu dle příslušného právního předpisu,
- 2.22 poskytuje součinnost orgánům oprávněným k provádění kontroly/auditu – správce Programu, orgány finanční správy, Auditní orgán Ministerstva financí, MPO-DU, Nejvyšší kontrolní úřad, Evropská komise, případně další oprávněné orgány, a realizuje opatření k odstranění nedostatků zjištěných při kontrolách/auditech.

Kapitola VI

Podmínky a pravidla pro žadatele

Článek 1

Specifikace podmínek pro poskytnutí finančních prostředků

1. Na poskytnutí finančních prostředků z Programu není právní nárok.
2. Cílem opatření nesmí být zisk.
3. Finanční prostředky nelze poskytnout na stejnou část opatření, na kterou byly poskytnuty finanční prostředky z jiných národních nebo evropských programů. Tím není dotčena možnost zajištění kofinancování z jiných národních či evropských programů a udržitelnosti akcí. Žadatel musí být schopen jednoznačně odlišit a prokázat vazby mezi zdroji a jimi podpořenými výdaji nebo jejich částmi (především prostřednictvím detailní účetní evidence) a všechny výdaje v rámci Programu označit specifickým identifikátorem – číslem akce. Žadatel je povinen oznámit, že v rámci projektu dochází k souběhu podpor a uvést z jakého zdroje a v jaké výši čerpá souběžnou podporu.
4. V rámci Programu může být poskytnuta podpora až do výše 100% způsobilých výdajů. Maximální výše podpory stanovená v % bude uvedena ve výzvě k příslušnému podprogramu.
5. Akce musí být zahájena nejpozději v kalendářním roce následujícím po roce vydání Rozhodnutí o poskytnutí dotace/Stanovení výdajů.
6. Jedna žádost může zahrnovat pouze opatření z jednoho podprogramu.
7. Celkové náklady akce jsou posuzované na základě platných Nákladů obvyklých opatření MŽP (dále jen „NOO“), pokud jsou pro danou činnost stanoveny.
8. Účastník Programu musí zajistit udržitelnost nestavební akce po dobu minimálně 5 let (s výjimkou pravidelných managementových opatření, např. kosení, pastva atd.) a stavební akce minimálně 10 let, není-li v Rozhodnutí o poskytnutí dotace/Stanovení výdajů stanoveno jinak.
9. Účastník Programu je povinen dodržovat podmínky stanovené v Rozhodnutí o poskytnutí dotace/Stanovení výdajů.
10. Při výběru zhotovitele je účastník Programu povinen postupovat podle zákona č. 134/2016 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů, zejména ustanovením § 6, ve kterém je zadavateli vymezena povinnost dodržovat zásady transparentnosti, rovného zacházení a zákazu diskriminace. Správce programu si vyhrazuje právo při nedodržení postupu dle tohoto zákona nepřiznat požadovanou podporu.
11. V případě, že je žadatel povinen vypsát výběrové řízení dle zák. č. 134/2016 Sb. o zadávání veřejných zakázek, musí přijmout vhodná opatření k účinnému předcházení, zjišťování a nápravě střetu zájmů mezi jím jako veřejným zadavatelem a dodavatelem (např. čestné prohlášení dodavatele, že není ve střetu zájmů se zainteresovanými osobami na straně zadavatele apod.). V případě zjištěného střetu zájmů mezi žadatelem a jeho dodavatelem bude neprodleně odstoupeno od uzavřené smlouvy. Správce programu si vyhrazuje právo tuto akci zcela vyloučit z dalšího financování.
12. V případě, že je žadatel povinen vypsát výběrové řízení dle zák. č. 134/2016 Sb. o zadávání veřejných zakázek, nesmí mít v osobě vítězného dodavatele veřejný funkcionář nebo jím ovládaná obchodní společnost alespoň 25% podíl (blíže k definicím v Kap. VII, čl. 1, odst.

7). Akce realizována tímto dodavatelem bude vyloučena z financování.

Článek 2

Administrace žádosti o poskytnutí finančních prostředků a vydání řídicího dokumentu

1. Žádosti o poskytnutí finančních prostředků (dále jen „žádost“) budou přijímány na základě vyhlášené výzvy. Výzvu vyhláší správce Programu po schválení jejího znění vrchním ředitelem sekce ochrany přírody a krajiny ministerstva. Žádost bude zpracována v českém jazyce v předepsaném formátu a předpokládaný rozpočet bude uveden v Kč. Formulář žádosti bude přílohou vyhlášené výzvy.
2. Identifikační údaje akce vyplní žadatel do informačního systému SMVS (dále jen „IS SMVS“), a vygeneruje formulář, který je povinnou přílohou žádosti. V IS SMVS bude kromě identifikačních údajů vyplněna především požadovaná částka včetně členění do jednotlivých let, indikátor a termín zahájení a ukončení realizace akce. Akce bude v IS SMVS po celou dobu realizace administrována včetně vydání všech řídicích dokumentů.
3. V případě žádosti příspěvkových organizací o poskytnutí finančních prostředků na neinvestiční akci bude využíván buď IS SMVS dle odst. 2 nebo systém Zjednodušená evidence dotací (dále jen „ZED“). Bližší informace o využití konkrétních informačních systémů bude uvedena v příslušné výzvě. V případě administrace akce v systému ZED bude údaje o akci do systému vkládat přímo správce Programu. Akce bude v systému dále administrována včetně vydávání řídicích dokumentů.
4. Žádost musí být doručena v termínu stanoveném ve výzvě. Je-li žádost následně vyhodnocena jako formálně úplná a přijatelná z hlediska splnění podmínek Programu a výzvy, je akceptována a postoupena do procesu věcného hodnocení. Pokud žadatel podá v termínu stanoveném ve výzvě formálně neúplnou žádost, je vyzván k jejímu přepracování či doplnění do 30 dnů od jejího obdržení. V případě doručení žádosti po uplynutí termínu pro doručení stanoveném ve výzvě nebo v případě nedoložení všech chybějících náležitostí bude administrace žádosti ze strany správce Programu ukončena vydáním usnesení o zastavení řízení.
5. Příslušný referent Odboru adaptace na změnu klimatu ministerstva jakožto správce Programu kontroluje soulad žádosti se směrnicí, Výzvou a dalšími relevantními doklady (blíže viz Kap. VII, čl. 1). Dále kontroluje doložené přílohy žádosti a přiměřenost finančních nákladů s ohledem na NOO, případně ceník URS (ústav racionalizace ve stavebnictví) a předloženou kalkulaci. V případě, že činnosti nejsou uvedeny v NOO, může si vyžádat podrobnější zdůvodnění výše uvedených nákladů. V případě registrace akce v IS SMVS kontroluje správnost zadaných údajů. Administrativní kontrola je provedena minimálně v rozsahu „kontroly čtyř očí“ (referent – vedoucí oddělení, případně ředitel odboru).
6. SV rámci hodnocení žádosti je posuzován soulad se všemi příslušnými plánovacími dokumenty ochrany přírody a krajiny a národní a evropskou legislativou, která musí být dodržena mimo jiné pro naplnění zásady DNSH u tohoto programu. V případě potřeby může odbor adaptace na změnu klimatu požádat věcně příslušné odbory/oddělení ministerstva⁶ o spolupráci na věcném hodnocení žádosti. Hodnotitel může za účelem hodnocení vyzvat účastníka Programu k doplnění dalších dokladů a podkladů.
7. Obecná kritéria pro hodnocení žádostí z hlediska zabezpečení a realizace cílů Programu jsou následující:
 - 7.1 naplnění cíle programu,
 - 7.2 soulad s pravidly programu Podpora obnovy přirozených funkcí krajiny a aktuální Výzvou,

- 7.3 soulad s plánem péče či zásadami péče o ZCHÚ a se souhrnem doporučených opatření pro lokalitu soustavy Natura 2000 či smlouvou uzavřenou dle § 39 zák. 114/1992 Sb., pokud se projekt bude realizovat v ZCHÚ (nebo jeho OP) nebo v lokalitě soustavy Natura 2000,
 - 7.4 přínos pro předměty ochrany, biologickou rozmanitost, funkce ekosystémů a pro adaptaci na dopady změny klimatu,
 - 7.5 lokalizace akce (význam území z hlediska ochrany přírody a krajiny),
 - 7.6 přiměřenost nákladů ve vztahu k efektům akce, tzn. soulad s NOO, pokud nejsou činnosti uvedeny v NOO, jsou práce kalkulovány v souladu s ceníkem URS,
 - 7.7 návaznost na jiná opatření,
 - 7.8 komplexnost řešení,
 - 7.9 kvalita zpracování záměru z hlediska technického a technologického (vhodnost navrženého řešení),
 - 7.10 soulad se strategickými a koncepčními dokumenty ČR a EU,
 - 7.11 dodržení zásady DNSH.
- 8. Pododstavce 7.5, 7.7 a 7.9 se neposuzují u podprogramu 166 Komplexní vodohospodářské studie a pododstavce 7.5 a 7.7 u podprogramu 167 Opatření k naplňování komplexních vodohospodářských studií.
 - 9. U žádosti nedostatečné po věcné stránce či neodpovídající předmětu podpory vyrozumí správce Programu účastníka Programu o zamítnutí žádosti vydáním usnesení o zastavení řízení či rozhodnutím o zamítnutí žádosti.
 - 10. Rozhodnutí o poskytnutí dotace/Stanovení výdajů bude vydáno vždy až po splnění všech náležitostí žádosti. Rozhodnutí o poskytnutí dotace/Stanovení výdajů vydá ředitel odboru adaptace na změnu klimatu ministerstva do 30 dnů od data postoupení věcného stanoviska MŽP, přičemž může prověřit a přehodnotit připravené akce nebo je zamítnout usnesením o zastavení řízení či rozhodnutím o zamítnutí žádosti.
 - 11. Rozhodnutí o poskytnutí dotace/Stanovení výdajů spolu s podmínkami či usnesení o zastavení řízení nebo rozhodnutí o zamítnutí žádosti je zasláno účastníkovi Programu elektronicky prostřednictvím datové schránky.

Článek 3

Obsah žádosti o poskytnutí finanční podpory, podklady k žádosti

- 1. Formulář žádosti musí být vyplněn ve všech relevantních oblastech. Zdůvodnění akce musí být dostatečné a věcné.
- 2. Žádost o poskytnutí finančního příspěvku obsahuje:
 - 2.1 předmět žádosti – podprogram, dotační titul, typ opatření, indikátor,
 - 2.2 popis současného stavu, zdůvodnění potřeby realizace, popis přínosů akce z hlediska cílů Programu,
 - 2.3 lokalizace akce, časový harmonogram akce,
 - 2.4 technický popis pořizovaného majetku nebo jeho zhodnocení a předpokládané využití (podrobný popis prací např. rozpis jednotlivých úkonů, jejich druh, použité technologie a materiály),
 - 2.5 položkový rozpočet v členění dle NOO, pokud jsou realizované činnosti v NOO

uvedeny,

- 2.6 mapové podklady a orientační výkresy řešení a situace dle rozsahu a charakteru akce v dostatečné vypovídající kvalitě, území posouzené studií zakreslené do mapy vhodného měřítka,
 - 2.7 vygenerovaný formulář z informačního systému SMVS,
 - 2.8 čestné prohlášení o vyloučení střetu zájmů mezi žadatelem a zainteresovanými osobami Správce programu (příloha výzvy),
 - 2.9 čestné prohlášení o nečerpání jiné veřejné podpory na stejný způsobilý výdaj v rámci Programu (Příloha č. 1),
 - 2.10 čestné prohlášení žadatele o vypořádání vlastnických vztahů pro všechny dotčené pozemky. V prohlášení bude uvedeno, že vlastník souhlasí s realizací projektu a umožní, aby výsledky projektu byly zachovány minimálně po dobu udržitelnosti projektu (Příloha č. 2, netýká se studií a monitoringů), v případě, že pozemky jsou ve vlastnictví žadatele, uvede tuto informaci do žádosti a čestné prohlášení nepředkládá. Je-li žadatelem orgán ochrany přírody a jedná se o opatření ke zlepšování přírodního prostředí podle § 68 odst. 3 a 4 zákona č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny, v platném znění; souhlas vlastníků s realizací projektu není vyžadován,
 - 2.11 v případě, že je akce zároveň kofinancována v rámci jiných programů, bude tato informace v žádosti jasně uvedena včetně přesného vymezení činností hrazených z jiných programů,
 - 2.12 identifikace zhotovitele včetně návrhu smlouvy příp. návrhu objednávky. Pokud bylo provedeno zadávací řízení dle zákona č. 134/2016 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů, budou dodány podklady k zadání, průběhu a výsledkům provedených zadávacích řízení na dodavatele. Dále bude doloženo jméno, příjmení a datum narození skutečného majitele vítězného dodavatele, případně subdodavatele. Akceptována je i platná rámcová smlouva na dodání služeb (zejm. managementová opatření) nebo zaslání odkazu na smlouvu zveřejněnou na Registru smluv či Elektronickém tržišti. Tato příloha není povinná ve fázi podání žádosti, dodání identifikace zhotovitele je ale nezbytné k uvolnění finančních prostředků (netýká se agregované akce),
 - 2.13 výjimky dle zákona 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny, pokud to ze zákona vyplývá,
 - 2.14 další relevantní podklady a doklady na vyžádání správce Programu, které se v průběhu projednávání akce stanou nezbytnými pro její řádné vyhodnocení (např. fotodokumentace), technický popis pořizovaného majetku nebo jeho zhodnocení a předpokládané využití (podrobný popis prací např. rozpis jednotlivých úkonů, jejich druh, použité technologie a materiály),
 - 2.15 v případě nákupu pozemku smlouva o smlouvě budoucí nebo kupní smlouva a ocenění pozemku nebo jiné nemovitosti odborně způsobilou osobou dle zákona č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
3. Při předložení projektu sestávajícího z velkého množství neinvestičních managementových

akcí⁶ realizovaných v rámci celé ČR s velkým množstvím uzavíraných smluv a velkým počtem zhotovitelů, kdy tyto smlouvy nelze s ohledem na variabilní termínové požadavky prací a specifika lokalit uzavřít ve stejnou dobu (dále jen „hromadná managementová akce“), je možné některé z výše uvedených příloh žádosti doložit dodatečně po vydání řídicího dokumentu a uvolnění finančních prostředků. Předložený záměr musí být v takovém stavu přípravy a detailu, aby umožnil odborné posouzení záměru příslušnými odbory sekce ochrany přírody a krajiny ministerstva, a to především soulad s plánovacími dokumenty ochrany přírody a krajiny a případný vliv na zvláště chráněné druhy. Průběžně pak mohou být zasílány návrhy smluv či uzavřené smlouvy se zhotoviteli včetně podrobného položkového rozpočtu a detailních mapových podkladů a dalších relevantních příloh dle Kapitoly VI Článku 3.

4. U stavební akce bude dále doloženo:

- 4.1 projektová dokumentace dle vyhlášky č. 499/2006 Sb., o dokumentaci staveb, v platném znění, resp. dokumentace akce umožňující posouzení opatření,
- 4.2 rozhodnutí, závazná stanoviska či vyjádření orgánů státní správy požadovaná pro daný druh opatření příslušnými obecně závaznými právními předpisy a věcně a místně příslušnými orgány státní správy (např. územní rozhodnutí, stavební povolení či vyjádření věcně a místně příslušného orgánu státní správy, že opatření nepodléhá vydání územního rozhodnutí či stavebnímu povolení, rozhodnutí o nakládání s vodami, závazné stanovisko k zásahu do významného krajinného prvku, souhlas orgánů památkové ochrany, výjimka ze zákona o ochraně přírody a krajiny atd.). Rozhodnutí vydaná ve správním řízení musí být opatřena doložkou právní moci,
- 4.3 v případě realizace opatření k naplňování komplexních vodohospodářských studií musí být doložena studie, ze které opatření vyplývají.

Článek 4

Změna realizace akce

1. Pokud účastník Programu zjistí, že není schopen zabezpečit realizaci akce v souladu s obsahem řídicího dokumentu (vyjma Závěrečného vyhodnocení akce), neprodleně o tomto zjištění informuje poskytovatele dotace zasláním žádosti o změnu, a to vždy v dostatečném předstihu před realizací změny či uplynutí lhůty (žádost bude obsahovat zejména popis a zdůvodnění změny).
2. Poskytovatel dotace do 30 dní od obdržení žádosti o změnu posoudí změnu akce po věcné i formální stránce a v případě souhlasu se změnou vydá změnu Rozhodnutí o poskytnutí dotace/změnu Stanovení výdajů, nebo žádost o změnu zamítne. V případě, že změnou nedochází ke změnám údajů v Rozhodnutí o poskytnutí dotace/Stanovení výdajů (např. změna zhotovitele), vyrozumí poskytovatel dotace účastníka Programu o akceptování/neakceptování změny.
3. Změny z důvodu nárůstu finančních prostředků na realizaci akce budou posouzeny s ohledem na množství vyčerpaných finančních prostředků v rámci stanoveného limitu i na výši disponibilních finančních prostředků v Programu v daném roce. Správce Programu vydá do 30 dnů od doručení žádosti změnu Rozhodnutí o poskytnutí dotace/Stanovení

⁶ Jednotlivá opatření realizovaná dle plánovacích dokumentů ochrany přírody zaměřená na podporu biodiverzity či realizovaná pro adaptaci krajiny na klimatickou změnu

výdajů nebo žádost o změnu zamítne.

4. V případě, že na akci bylo vydáno Rozhodnutí o poskytnutí dotace a akce přesto nebude realizována, postupuje se dle § 15 rozpočtových pravidel. Účastník programu požádá poskytovatele dotace o ukončení akce. Poskytovatel dotace vydá do 30 dnů od doručení žádosti Rozhodnutí o odnětí dotace.

Článek 5

Způsob uvolňování a vyúčtování finančních prostředků

1. Správce Programu stanoví v rámci schváleného rozpočtu programu výši rezervovaných finančních prostředků pro jednotlivé rezortní organizace MŽP. Výši rezervovaných finančních prostředků pro daný rok oznámí rezortním organizacím MŽP písemně vrchní ředitel sekce ochrany přírody a krajiny ministerstva. Pokud rezortní organizace MŽP stanovený limit finančních prostředků daný rok nevyužije, správce Programu může tyto prostředky poskytnout jiné rezortní organizaci MŽP.
2. Finanční prostředky lze poskytnout na realizaci činností nebo prací odpovídajících jednotlivým opatřením uvedeným v této směrnici.
3. Závazné údaje a podmínky pro čerpání finančních prostředků jsou stanoveny v Rozhodnutí o poskytnutí dotace/Stanovení výdajů.
4. Registrační list a Rozhodnutí o poskytnutí dotace/Stanovení výdajů vydává ředitel odboru adaptace na změnu klimatu ministerstva v závislosti na disponibilitě finančních prostředků Programu.
5. Finanční prostředky budou uvolňovány jednotlivým účastníkům Programu na základě platného Rozhodnutí o poskytnutí dotace/Stanovení výdajů, a to v závislosti na typu účastníka Programu:
 - 5.1 stanovením výdajů a A-hlavičkou pro organizační složky státu (AOPK ČR),
 - 5.2 rozpočtovým opatřením a platebním příkazem pro příspěvkové organizace (správy národních parků, Správa jeskyní ČR).
6. Na základě pokynu odboru adaptace na změnu klimatu ministerstva provádí rozpočtová opatření ve vlastní působnosti odbor rozpočtu ministerstva. Odbor rozpočtu ministerstva informuje o provedeném rozpočtovém opatření odbor adaptace na změnu klimatu písemně.
7. U víceletých akcí má účastník programu povinnost předložit k průběžné kontrole předávací protokoly, faktury, příjmové doklady a jiné doklady o využití finančních dotačních prostředků za uplynulý kalendářní rok, a to vždy do 8. února, tj. před uvolněním finančních prostředků na daný rok. Finanční doklady jsou kontrolovány správcem Programu i odborem rozpočtu ministerstva.
8. Příjemce finančních prostředků může být kdykoliv v průběhu realizace agregované akce vyzván správcem Programu k vrácení celé či poměrové části vyplacených finančních prostředků, a to na základě zjištěných nesrovnalostí u dodatečně zaslaných podkladů či při porušení podmínek řídicího dokumentu, dále se postupuje dle Kap. VI, čl. 10 této směrnice.
9. Finanční prostředky na víceletou agregovanou akci budou v rámci vydávaných řídicích dokumentů alokovány a rezervovány vždy pouze pro daný rok.

Článek 6

Způsob uvolňování finančních prostředků na subjekt implementace

1. Poskytovatelem finančních prostředků pro žádosti externích žadatelů je AOPK ČR. Příslušné finanční prostředky se převádí na AOPK ČR rozpočtovým opatřením odboru rozpočtu

ministerstva na základě žádosti odboru adaptace na změnu klimatu ministerstva. Žádost o provedení rozpočtového opatření předá odbor adaptace na změnu klimatu písemně odboru rozpočtu ministerstva nejpozději do termínu vyhlášení příslušné výzvy. Pokud bude během roku vyhlášeno více jednotlivých výzev (např. v rámci různých podprogramů), bude pro každou výzvu provedeno samostatné rozpočtové opatření.

2. Odbor adaptace na změnu klimatu ministerstva zároveň zašle na AOPK ČR dopis schválený náměstkem sekce ochrany přírody a krajiny ministerstva s určenou finanční alokací na příslušnou výzvu a informací, na jaké konkrétní opatření jsou finance určeny společně s definovanými podmínkami užití finančních prostředků (např. povinnost informovat správce Programu o průběhu čerpání finančních prostředků, hlášení nesrovnalostí, postup v případě nevyčerpání celé výše rozpočtovaných finančních prostředků atd.).

Článek 7

Způsobilé a nezpůsobilé výdaje v rámci programu

1. Podpora z Programu může být poskytnuta pouze na způsobilý výdaj, který:
 - 1.1 je v souladu s právními předpisy (tj. s legislativou ČR a EU),
 - 1.2 je v souladu s pravidly Programu a podmínkami podpory stanovenými ve výzvě,
 - 1.3 je přiměřený (odpovídá maximálně cenám uvedeným v Nákladech obvyklých opatření MŽP, pokud jsou pro danou činnost stanoveny) a je vynaložen v souladu s Pravidlem 3E⁷,
 - 1.4 vznikl a byl uhrazen příjemcem finančních prostředků v období od 1. 1. roku vyhlášení příslušné výzvy do 31. 12. 2025,
 - 1.5 je řádně identifikovatelný, prokazatelný a doložitelný.
2. Uvedené podmínky musejí být naplněny zásadně kumulativně, tedy všechny zároveň. Jestliže není kterákoliv z uvedených podmínek naplněna, nelze výdaj považovat za způsobilý.
3. Mezi způsobilé výdaje náleží:
 - 3.1 náklady na přípravu akce (např. zpracování projektové dokumentace), podmínkou poskytnutí finančních prostředků na přípravu akce je následná realizace akce z tohoto Programu. Této podmínky může MŽP účastníka Programu zprostit v případě nedostatku finančních prostředků v Programu nebo na základě jiných objektivních důvodů (např. technické překážky realizace zjištěné při přípravě akce).
 - 3.2 zpracování podkladů pro zajištění územní ochrany a zpracování podkladů pro zajištění péče o zvláště chráněná území a jejich OP a lokalit soustavy Natura 2000,
 - 3.3 sběr informací a zpracování odborných podkladů, zpracování odborných studií a monitoringu,
 - 3.4 stavební a nestavební, terénní, zemědělské a lesnické práce a úpravy a související služby zajišťující splnění indikátorů daného podprogramu,
 - 3.5 výdaje na zajištění relevantních podkladů, které jsou výhradně a přímo spojeny s účelem projektu,

⁷ §2 zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole

- 3.6 vedlejší rozpočtové náklady (VRN) vynaložené v přímé souvislosti s realizací projektu stanovené v souladu s vyhláškou č. 169/2016 (např. geodetické práce, dokumentace skutečného provedení stavby, zařízení a zrušení staveniště, ztížené dopravní podmínky, provozní vlivy atp.) a vyvolané investice (např. výdaje na stavbu dočasných komunikací) vstupují do celkových nákladů akce posuzovaných dle Nákladů obvyklých opatření MŽP. Pokud nejsou pro dané opatření stanoveny NOO, pak VRN nesmí překročit 10 % ZRN (základní rozpočtové náklady) dle cenové soustavy ÚRS (překročení je možné pouze pokud pro realizaci projektu existuje zvýšený zájem ochrany přírody a krajiny a náklady jsou objektivně odůvodněny),
- 3.7 osobní náklady na zaměstnance účastníka Programu, kteří jsou zapojeni do projektu (včetně pracovníků zaměstnaných na základě dohod o pracovní činnosti a dohod o provedení práce):
- a) náklady musí odpovídat nominálním mzdám⁸, eventuálně platům⁹ a zákonným odvodům na sociální a zdravotní pojištění hrazeným zaměstnavatelem¹⁰ (a dalším nákladům – např. na odměny),
 - b) tyto náklady nesmí přesáhnout obvyklou výši v daném místě a čase,
 - c) čas skutečně strávený realizací projektu je třeba dokladovat pracovní smlouvou a pracovní náplní s vyznačeným podílem úvazku vázaným na projekt nebo pracovními výkazy jednotlivých osob zapojených do realizace (netýká se dodavatelů),
 - d) pokud se zaměstnanec podílí přímo na projektu pouze částí svého pracovního úvazku, musí být náklady související s jeho pracovní činností rozděleny na základě prokazatelného kritéria na náklady související s projektem a na náklady s projektem nesouvisející (např. v % pracovního úvazku). Použití zvoleného kritéria musí být žadatel schopen kdykoliv (v průběhu i po skončení projektu) doložit,
 - e) případné další náklady na zaměstnance žadatele, které je zaměstnavatel povinen hradit na základě platných právních předpisů¹¹,
 - f) náklady na pracovní cesty zahrnují jízdní náklady, náklady na ubytování, stravné a nutné vedlejší náklady (např. parkovné, apod.), za předpokladu, že náhrady vyplacené pracovníkům českých subjektů jsou stanoveny v souladu s platnou českou legislativou – zákonem č. 119/1992 Sb., o cestovních náhradách, v aktuálním znění a navazujícími předpisy (a odpovídají cenám obvyklým).
- 3.8 v případě práce svépomocí nepřímé výdaje a služby přispívající k dosahování předem stanoveného cíle projektu¹²,

⁸ **Nominální mzda** – zahrnuje všechny pracovní příjmy (základní mzdy a platy, příplatky a doplátky ke mzdě nebo platu, prémie a odměny, náhrady mezd a platů, odměny za pracovní pohotovost a jiné složky mzdy nebo platu), které byly v daném období zaměstnancům zúčtovány k výplatě, a představuje podíl připadající na jednoho zaměstnance za měsíc. Jedná se o hrubé mzdy, tj. před snížením o pojistné na všeobecné zdravotní pojištění a sociální zabezpečení, zálohové splátky daně z příjmů fyzických osob a další zákonné nebo se zaměstnancem dohodnuté srážky.

⁹ **Plat** – podle zákona č. 143/1992 Sb., o platu a odměně za pracovní pohotovost v rozpočtových a v některých dalších organizacích a orgánech.

¹⁰ **Zákonné odvody na sociální a zdravotní pojištění** hrazené zaměstnavatelem za své zaměstnance

¹¹ např. pojistné podle vyhlášky MF č. 125/1993, kterou se stanoví podmínky a sazby zákonného pojištění odpovědnosti zaměstnavatele za škodu při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání (ve znění pozdějších novel)

¹² Např. výdaje na režijní náklady jako jsou nákup vody, energie, telekomunikační služby, opravu a údržbu, včetně výdajů na pozáruční servis, výdaje na zaškolení pracovníků/obsluhy pořízovaného majetku, nájemné za najaté nemovitě

- 3.9 nákup hmotného a nehmotného majetku, jehož pořízení je nezbytně nutné a řádně odůvodněné realizací opatření,
- 3.10 náklady na výkupy pozemků, pořizovací cena nemovitosti může být započtena do celkových způsobilých výdajů na projekt, a to maximálně do výše 10 % přímých realizačních výdajů. Cena je určena znaleckým posudkem vyhotoveným znalcem dle zákona č. 151/1997 Sb. o oceňování majetku, ve znění pozdějších předpisů (rozumí se do výše ceny tržní maximálně však do výše ceny obvyklé). Posudek nesmí být starší než 6 měsíců před pořízením nemovitosti. Ve výjimečných a náležitě odůvodněných případech je možné povolit vyšší procentuální sazbu než uvedených 10 %. Udělení výjimky pro vyšší procentuální sazbu v odůvodněných případech schvaluje vrchní ředitel sekce ochrany přírody a krajiny ministerstva.
4. Mezi nezpůsobilé výdaje obecně náleží:
- 4.1 výdaje na poradenské služby, kdy poradce nenese skutečnou odpovědnost za provedení samotného úkolu, nýbrž pomáhá těm, kteří tuto odpovědnost mají,
- 4.2 nákup použitého vybavení,
- 4.3 DPH není způsobilým výdajem v případě, že účastník Programu je plátcem DPH a může uplatnit odpočet daně z přidané hodnoty na vstupu podle zvláštního právního předpisu, tj. zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty. Pokud se účastník Programu stal plátcem daně z přidané hodnoty během realizace akce nebo uplatní odpočet této daně dodatečně, např. po závěrečném vyhodnocení akce, vrátí do státního rozpočtu dotaci ve výši odpočtu,
- 4.4 pronájem pozemku/stavby (kromě pronájmu pozemků pro ukládání sedimentu a pro provádění studií),
- 4.5 vyvolané investice, které nejsou spojeny výhradně a přímo s účelem projektu,
- 4.6 správní poplatky dle zákona č. 634/2004 Sb. o správních poplatcích (např. notářské poplatky, vklady do katastru, poplatky za vydané stavební povolení),
- 4.7 rozpočtová rezerva,
- 4.8 režijní a provozní výdaje (vyjma práce svépomocí),
- 4.9 výdaje, které by byly uhrazeny zhotoviteli, který by byl ve střetu zájmů se žadatelem jakožto zadavatelem dle zákona č. 134/2016 Sb. o zadávání veřejných zakázek.
5. Další nezpůsobilé výdaje mohou být stanoveny ve Výzvě.

Článek 8

Publicita

1. Každý jednotlivý příjemce finančních prostředků, správce Programu i SI musí ve všech komunikačních činnostech i na úrovni jednotlivých projektů dodržovat pravidla jednotné publicity stanovené Evropskou komisí pro práci s prostředky čerpaných z Nástroje pro oživení a odolnost (dále jen „RRF“), dle čl. 34 Nařízení Evropského parlamentu a Rady 2021/241, tzn. musí umožnit viditelné označení spolufinancování prostředků z EU, tzv.

věci (budovy, místnosti), výdaje na odborné služby např. technické, odborné posudky, výdaje na konference/semináře pořádané příjemcem (výdaje zahrnují zejména pronájem prostor, konferenční techniky, občerstvení, dopravy a ubytování pro cílovou skupinu apod.).

Financování v rámci NEXT GENERATION EU.

2. V rámci všech informačních a komunikačních opatření dává příjemce finančních prostředků najevo podporu na operaci z RRF tím, že zobrazuje znak EU. Bude využíváno logo EU dostupné na webových stránkách: https://ec.europa.eu/regional_policy/en/information/logos_downloadcenter/
3. Toto logo bude uvedeno na všech smlouvách se zhotovitelem prací a objednávkách a na všech právních aktech vydaných v rámci Programu (Rozhodnutí o poskytnutí dotace, Stanovení výdajů) a na všech dalších podkladech v rámci komunikace s veřejností. Logo bude využito i v případě, že bude o projektech informováno na internetových stránkách příjemce.

Článek 9

Závěrečné vyhodnocení akce

1. Účastník Programu je povinen požádat po realizaci akce o závěrečné vyhodnocení akce v termínu stanoveném v Rozhodnutí o poskytnutí dotace/Stanovení výdajů.
2. Účastník Programu doloží:
 - 2.1 protokol o převzetí prací podepsaný zástupcem žadatele a zhotovitelem,
 - 2.2 zprávu o plnění závazných ukazatelů (skutečná hodnota indikátoru, termín plnění atd.) a podmínek stanovených v Rozhodnutí o poskytnutí dotace/Stanovení výdajů,
 - 2.3 údaje o financování akce - kopie dosud nedoložených faktur, popř. zprávu finančního úřadu o provedené finanční kontrole příslušné akce,
 - 2.4 kolaudační rozhodnutí nebo doklad o uvedení do zkušebního provozu u stavebních akcí, vyžaduje-li to zvláštní právní předpis¹³,
 - 2.5 další dokumenty stanovené v Rozhodnutí o poskytnutí dotace/Stanovení výdajů,
 - 2.6 v případě podprogramu 166 finální verzi studie v elektronické podobě.
3. Termínem ukončení akce se u stavebních akcí rozumí stavební ukončení akce včetně vydání kolaudačního rozhodnutí nebo uvedení do zkušebního provozu, vyžaduje-li to zvláštní právní předpis. Termínem ukončení akce se u komplexních vodohospodářských studií rozumí převzetí finální verze studie poskytovatelem dotace.

Článek 10

Sankce

1. Při porušení podmínek Rozhodnutí o poskytnutí dotace/Stanovení výdajů (např. nedodržení hodnoty indikátorů, podmínek stanovených v Rozhodnutí o poskytnutí dotace/Stanovení výdajů), při identifikaci některého z tzv. varovných signálů systému „RED FLAGS“ (podvod, korupce, dvojí financování a střet zájmů) či neoprávněném použití finančních prostředků státního rozpočtu účastníkem Programu nemusí správce Programu proplatit přiznanou dotaci nebo její část/poskytnout stanovené výdaje. Pokud již došlo k vyplacení podpory příjemci dotace a došlo k porušení podmínek Rozhodnutí o poskytnutí dotace či systému „RED FLAFGS“, postupuje správce Programu dle § 14f, § 15 rozpočtových pravidel.
2. Následky porušení podmínek Rozhodnutí o poskytnutí dotace se řídí ustanovením § 14e,

¹³ Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), v platném znění.

§ 14f, § 15 a § 44a rozpočtových pravidel. Při porušení rozpočtové kázně dle § 44 rozpočtových pravidel je příjemce finančních prostředků povinen odvést veškeré neoprávněně vyplacené nebo zadržované prostředky včetně penále ve smyslu § 44a rozpočtových pravidel v termínu stanoveném příslušným finančním úřadem. Odvod za porušení rozpočtové kázně či související penále příjemce finančních prostředků odvádí prostřednictvím příslušného finančního úřadu.

3. Důsledky neplnění podmínek Rozhodnutí o poskytnutí dotace/Stanovení výdajů:

- 3.1 Nedodržení účelu, pro který byla dotace poskytována - Bude postiženo odvodem ve výši 100 % z celkové částky dotace – pokud příjemce stav vzniklý neplněním tohoto pododstavce neprodleně po identifikaci napraví, může být od odvodu upuštěno.
- 3.2 Nedodržení této směrnice- Bude postiženo odvodem ve výši 100 % z celkové částky dotace – pokud příjemce stav vzniklý neplněním tohoto pododstavce neprodleně po identifikaci napraví, může být od odvodu upuštěno.
- 3.3 Nedodržení podmínek zúčtování se státním rozpočtem dle vyhlášky č. 367/2015 Sb. o finančním vypořádání a nedodržení zákona č. 134/2016 Sb. o zadávání veřejných zakázek - Bude postiženo odvodem ve výši 50 % z celkové poskytnuté částky dotace – pokud příjemce stav vzniklý neplněním tohoto pododstavce neprodleně po identifikaci napraví, může být od odvodu upuštěno.
- 3.4 Nesplnění povinnosti neprodleně informovat správce Programu o všech okolnostech, které mají nebo by mohly mít vliv na plnění povinností příjemce finančních prostředků - Překročení o 30 dnů od zjištění, nebude uplatněn žádný postih (nepovažuje se za neoprávněné použití prostředků podle ustanovení § 3 písm. e) zákona č. 218/2000 Sb., rozpočtových pravidel. Překročení o 1 až 3 měsíce od zjištění bude postiženo odvodem ve výši 3 % z celkové částky dotace, překročení o 3 až 6 měsíců od zjištění bude postiženo odvodem ve výši 5 % z celkové částky dotace, překročení o více než 6 měsíců od zjištění bude postiženo odvodem ve výši 10 % z celkové poskytnuté částky dotace.
- 3.5 Pozdní předložení dokladů o profinancování u víceletých akcí (faktury a další doklady) - Překročení o 30 dnů nebude uplatněn žádný postih (nepovažuje se za neoprávněné použití prostředků podle ustanovení § 3 písm. e) rozpočtových pravidel). Překročení termínu o 1 až 3 měsíce bude postiženo odvodem ve výši 3 % z celkové poskytnuté částky dotace, překročení termínu o 3 až 6 měsíců bude postiženo ve výši 10 % z celkové poskytnuté částky dotace.
- 3.6 Neoprávněné hrazení mezd nesouvisejících s podpořenými opatřeními z dotace zaměstnancům účastníka Programu - bude postiženo odvodem v poměrné výši vyplacených mezd k celkové poskytnuté částce dotace.
- 3.7 Nezajištění následné péče - Bude postiženo odvodem výši až do výše 50 % z celkové poskytnuté částky dotace.
- 3.8 Nedodržení termínu ukončení realizace akce – překročení o 30 dnů nebude uplatněn žádný postih (nepovažuje se za neoprávněné použití prostředků podle ustanovení § 3 písm. e) rozpočtových pravidel. Překročení termínu o 1 až 3 měsíce bude postiženo odvodem ve výši 10 % z celkové poskytnuté částky dotace, překročení termínu o 3 až 6 měsíců bude postiženo odvodem ve výši 30 % z celkové poskytnuté částky dotace, překročení termínu o více než 6 měsíců bude postiženo odvodem ve výši 80 % z celkové poskytnuté částky dotace. Termínem ukončení stavební akce se rozumí doba, kdy byl sepsán protokol o předání a převzetí stavby, a to bez vad a nedodělků bránících v užívání.

- 3.9 Nedodržení termínu předložení dokumentace k závěrečnému vyhodnocení akce - Překročení do 30 dnů nebude uplatněn žádný postih (nepovažuje se za neoprávněné použití prostředků podle ustanovení § 3 písm. e) rozpočtových pravidel. Překročení termínu o 1 až 3 měsíce bude postiženo odvodem ve výši 3 % z celkové poskytnuté částky dotace, překročení termínu o 3 až 6 měsíců bude postiženo odvodem ve výši 5 % z celkové poskytnuté částky dotace, překročení termínu o více než 6 měsíců bude postiženo odvodem ve výši 10 % z celkové poskytnuté částky dotace.
- 3.10 Nedodržení stanovených hodnot indikátoru (v případě že účastník Programu nepožádá před konečným termínem realizace o změnu Rozhodnutí) - Bude postiženo takto: splnění 95 % stanovené hodnoty indikátoru a více – bez postihu, splnění 50 – 94,99 % ze stanovené hodnoty indikátoru - odvod z celkové poskytnuté částky dotace ve výši odpovídající poměru nedosažené hodnoty indikátoru, splnění 0 – 49,99 % ze stanovené hodnoty indikátoru - odvod ve výši 100 % z celkové poskytnuté částky dotace.

Kapitola VII

Kontrolní činnost

Článek 1

Vymezení kontrolní činnosti správce Programu

1. Odbor adaptace na změnu klimatu jakožto správce Programu provádí kontrolu reprezentativního vzorku realizovaných akcí rezortních organizací v terénu včetně kontroly evidence a dokumentace a veškerých účetních dokladů (smlouva, faktura, předávací protokol, dokumentace k výběrovému řízení apod.) dle povahy opatření.
2. Správce Programu připraví plán veřejnosprávních kontrol v souladu se zákonem 320/2001 Sb., o finanční kontrole, v platném znění. Plán je zpracován na základě analýzy rizik, která zohlední rizikovost typových skupin projektů.
3. Analýza rizik je vždy vyhotovena před zpracováním nebo aktualizací plánu kontrol. V případě nově zjištěných rizikových faktorů má správce Programu povinnost aktualizovat analýzu rizik a provést aktualizaci plánů kontrol. Všechny vyhotovené analýzy rizik jsou správcem Programu uchovávány.
4. Veřejnosprávní kontrolu projektů, u nichž je poskytovatelem dotace odbor adaptace na změnu klimatu ministerstva, může taktéž provádět samostatné oddělení veřejnosprávní kontroly, projektů a controllingu ministerstva, a to včetně veškeré účetní evidence a kontrol v terénu.
5. Správce Programu provádí kontrolu nastavení systému poskytování dotací a jejich administrace u AOPK ČR jakožto subjektu implementace. Kontrola zahrnuje přezkum metodik a postupů subjektu implementace, přezkum výsledků oznámených subjektem implementace a vybraného vzorku akcí. Správce Programu bude pro kontroly taktéž využívat informační systém AOPK ČR, do něhož bude mít zřízen trvalý přístup. Četnost a rozsah kontrol u SI je také stanoven na základě zpracované analýzy rizik.
6. Z hlediska kontroly financování z Programu a podprogramů jsou výdaje státního rozpočtu i případné vlastní zdroje žadatele vedeny v IS SMVS, případně v ZED. Na počátku každého roku je vždy prováděno roční zúčtování roku předchozího prostřednictvím těchto systémů.
7. Odbor adaptace na změnu klimatu ministerstva provádí kontroly přijatých žádostí v rozsahu:

- 7.1 kontrola správnosti a úplnosti dokladů podle směrnice a znění výzvy,
 - 7.2 kontrola žádostí o poskytnutí finančního příspěvku z hlediska naplňování cílů a podmínek Programu,
 - 7.3 kontrola opatření ve vztahu k jiným dotačním titulům pro zamezení dvojího financování s použitím vhodných informačních nástrojů, např. ARACHNE, MS2014+, MS2021+ a jiných,
 - 7.4 v případě provedení zadávacího řízení na zhotovitele prací podle zákona č. 134/2016 Sb. o zadávání veřejných zakázek je s využitím systému Evidence skutečných majitelů prověřeno, zda v osobě vítězného dodavatele nemá veřejný funkcionář¹⁴ nebo jím ovládaná obchodní společnost¹⁵ alespoň 25% podíl a zda není žadatel jakožto zadavatel s vítězným dodavatelem ve střetu zájmů. Přehled veřejných funkcionářů zpracovává a pravidelně publikuje Ministerstvo spravedlnosti na svých webových stránkách¹⁶.
8. Odbor adaptace na změnu klimatu provádí kontroly v průběhu realizace a po ukončení akce v rozsahu:
- 8.1 kontrola v terénu v průběhu nebo po realizace akce (na základě vzorku ke kontrole vyplývající z vypracované analýzy rizik),
 - 8.2 v případě víceletých akcí kontrola profinancování roku předchozího před uvolněním finančních prostředků pro daný rok (faktury, výpisy z účtu),
 - 8.3 kontrola protokolu o převzetí prací předložený příjemcem finančních prostředků v rámci závěrečného vyhodnocení akce nebo v případě víceletých akcí každoročně,
 - 8.4 kontrola správnosti a úplnosti dokladů k závěrečnému vyhodnocení akce podle podmínek v Rozhodnutí o poskytnutí dotace/Stanovení výdajů,
 - 8.5 kontrola reprezentativního vzorku v minulosti realizovaných opatření v terénu včetně doložení případných dalších účetních dokladů dle příslušného zákona¹⁷ (na základě vzorku ke kontrole vyplývající z vypracované analýzy rizik).

Článek 2

Vymezení kontrolní činnosti subjektu implementace

- 1. AOPK ČR má povinnost provádět kontrolu všech opatření co nejdříve po ukončení realizace, před proplacením finančních prostředků, a následnou kontrolu i v minulých letech realizovaných opatření podle zvláštního zákona¹⁸. Následná kontrola realizovaných akcí bude provedena na základě plánu kontrol schváleného ředitelem sekce ochrany přírody a krajiny AOPK ČR. Plán schválených kontrol bude zaslán na vědomí odboru adaptace na změnu klimatu ministerstva. O každé provedené kontrole bude vyhotoven písemný zápis potvrzený osobou, která kontrolu provedla.
- 2. AOPK ČR může, v případě zjištění porušení podmínek uvedených v příslušném Rozhodnutí, uložit opatření k nápravě na vlastní náklady žadatele.
- 3. AOPK ČR si může kdykoliv během kontroly od žadatele vyžádat vydání nebo zaslání

¹⁴ § 2 odst. 1c zákona č. 159/2006 Sb. o střetu zájmů, v platném znění

¹⁵ § 4b zákona č. 159/2006 Sb. o střetu zájmů, v platném znění

¹⁶ <https://justice.cz/web/msp/seznam-vf>

¹⁷ zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, v platném znění

¹⁸ zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, v platném znění

fotokopií záznamů nebo podkladů, a to na jeho vlastní náklady.

4. AOPK ČR je povinna zavázat žadatele k umožnění kontrol projektů orgánům oprávněným k provádění kontroly/auditu.

Kapitola VIII

Povinnosti při naplňování programu pro Správce programu a SI ve vztahu k metodikám Národního plánu obnovy

Článek 1

Monitorování

1. Správce programu mající řídicí a kontrolní funkci odpovídá za sledování a vyhodnocování ukazatelů k plnění cílů a milníků stanovených v Příloze prováděcího rozhodnutí Rady o schválení posouzení plánu pro oživení a odolnost Česka (dále jen „Prováděcí rozhodnutí rady“). Ve stanovených termínech a v souladu s Metodickým pokynem monitorování předává agregované informace MPO-DU, informaci zasílá na vědomí odboru finančních a dobrovolných nástrojů ministerstva.
2. AOPK ČR zpracovává pro odbor adaptace na změnu klimatu ministerstva průběžnou monitorovací zprávu za příslušné podprogramy/žádosti, kde plní funkci poskytovatele dotace, se sběrem informací k datu 31. 8. 2024. Účelem průběžné monitorovací zprávy je vykazování pokroku v plnění milníků/cílů. Součástí průběžné monitorovací zprávy jsou relevantní přílohy obsahující doplňující informace a data, na jejichž základě byly vykázány údaje sestaveny. Součástí průběžné monitorovací zprávy jsou relevantní přílohy obsahující doplňující informace a data, na jejichž základě byly vykázány údaje sestaveny.
3. Odbor adaptace na změnu klimatu předkládá první souhrnnou průběžnou monitorovací zprávu za všechny podprogramy na MPO-DU k datu 15. 9. 2024 a dále každého půl roku dle Metodického pokynu monitorování.
4. Sledovaným obdobím pro průběžnou monitorovací zprávu je vždy celé období, tj. vykazuje se pokrok od začátku implementace až do daného data. Součástí průběžné monitorovací zprávy jsou relevantní přílohy obsahující data, na jejichž základě byly vykázány údaje sestaveny. Veškeré přílohy musí být předávány ve formátu PDF.
5. V případě zřejmého rizika neplnění milníku budou v monitorovací zprávě uvedena i nápravná opatření, která byla přijata ke snížení nebo eliminaci rizika.
6. Monitorovací zpráva průběžná obsahuje zejména údaje typu:
 - 6.1 identifikace (poskytovatel dotace, odpovědná osoba, kontaktní údaje),
 - 6.2 identifikace cíle/milníku s termínem plnění do stanoveného data,
 - 6.3 informace o splnění milníku/cíle (completed/not completed/on track/delayed),
 - 6.4 stručný popis pokroku (harmonogram; metodika výpočtu splnění cíle/milníku; rizika při plnění cíle/milníku; kontrolní mechanismy, prováděné kontroly; nesplněné části cíle/milníku),
 - 6.5 celkové zhodnocení realizace programu,
 - 6.6 čestné prohlášení a závěrečná ustanovení,
 - 6.7 podpis průběžné monitorovací zprávy a čestného prohlášení,
 - 6.8 přílohy.
7. AOPK ČR poskytuje odboru adaptace na změnu klimatu ministerstva podklady pro

vykazování společných ukazatelů, tj. srovnávací přehled ukazatelů oživení a odolnosti, k akcím, kde plní funkci poskytovatele dotace, a to vždy do 15. 1. a 15. 7. daného roku. Společné ukazatele jsou vykazovány vždy za celé období, tj. od začátku implementace do stanoveného data 31.12. a 30. 6. daného roku. Odbor adaptace na změnu klimatu poskytuje MPO - DU podklady pro vykazování společných ukazatelů, informaci zasílá na vědomí odboru finančních a dobrovolných nástrojů ministerstva.

8. Monitorovací zpráva k Souhrnné žádosti o výplatu finančních prostředků (dále jen „Monitorovací zpráva“) je souhrnnou informací o stavu plnění daného milníku a cíle a je předkládána vždy až po jeho splnění. Termín pro splnění stanovených milníků je stanoven na 31. 12. 2025, termín pro odevzdání závěrečných reportů je 15. 1. 2026.
9. Monitorovací zpráva obsahuje informace o popisu plnění, dodržení harmonogramu, kontrolách, rizicích, finančních údajích a o celkovém stavu Investice/podprogramu. Konkrétní údaje, které musí monitorovací zpráva obsahovat, jsou uvedeny v Metodickém pokynu monitorování.
10. Součástí jsou relevantní přílohy obsahující doplňující informace a data, na jejichž základě byly vykázány údaje sestaveny, a to ve větším detailu než u monitorovací zprávy průběžné:

10.1 Podprogram 164:

- a) závěrečná vyhodnocení akcí včetně podkladů,
- b) závěrný report MŽP deklarující, že naplnění stanoveného milníku a cíle je v souladu s popisem v Prováděcím rozhodnutí rady a jeho příloze,
- c) kopie plánovacích dokumentů v ochraně přírody, na jejichž základě byla opatření realizována.

10.2 Podprogram 165:

- a) kopie výzev pro žadatele deklarující soulad s Prováděcím rozhodnutím rady a jeho přílohou,
- b) mapové podklady, ze kterých bude zřejmé umístění a účel projektu,
- c) závěrečný report nezávislé pověřené osoby, potvrzený MŽP, o provedených opatřeních a deklarace, že podprogram byl realizován v souladu s přílohou Prováděcího rozhodnutí rady.

10.3 Podprogram 166:

- a) report MŽP deklarující provedení příslušných studií proveditelnosti a posouzení potenciálu krajiny zadržovat vodu,
- b) studie proveditelnosti včetně podkladů deklarující diskuzi se zainteresovanými stranami a vlastníky pozemků a zhodnocením, jak byly náměty zainteresovaných stran zohledněny ve finální podobě studie,
- c) zpráva obsahující návrh konkrétních realizovatelných opatření v krajině včetně příslušných mapových podkladů,
- d) souhlasy vlastníků s realizací praktických opatření vyplývajících ze studií, která budou realizována v rámci tohoto Programu, tzn. naplňující milník podprogramu 167.

10.4 Podprogram 167:

- a) report MŽP deklarující realizaci konkrétních praktických opatření dle návrhů vyplývajících ze studií podprogramu 166 do výše naplnění hodnoty milníku,
- b) seznam jednotlivých opatření včetně krátkého popisu.

11. Veškeré přílohy musí být předávány ve formátu PDF (ve strojově čitelném formátu), případně ve formátu XLS. Přílohy týkající se podprogramů a opatření realizovaných rezortními organizacemi kompletuje odbor adaptace na změnu klimatu, přílohy týkající se podprogramů a opatření realizovaných externími žadateli kompletuje AOPK ČR a předkládá odboru adaptace na změnu klimatu ke kontrole.
12. Monitorovací zpráva obsahuje také případné zjištěné nesrovnalosti a informaci o jejich řešení.
13. Stanovené milníky/cíle mohou být změněny v návaznosti na změny v rámci celého NPO.

Článek 2

Nesrovnalosti a systém varovných signálů RED FLAGS

1. Podrobný postup, definice a metodika hlášení nesrovnalostí je uvedena v Metodickém pokynu nesrovnalosti, kterým je povinen se řídit správce Programu i AOPK ČR jakožto SI.
2. AOPK ČR o každém podezření na nesrovnalost neprodleně informuje správce Programu, a to prostřednictvím formuláře určenému k hlášení nesrovnalostí v souladu s metodickým pokynem a poskytne mu potřebnou součinnost při prošetření oprávněnosti tohoto podezření a při stanovení případné finanční korekce.
3. Správce Programu vede agendu nesrovnalostí a zajišťuje informace o nalezených nesrovnalostech z oblasti systému varovných signálů „RED FLAGS“ a „běžných“ nesrovnalostech, bez ohledu na výši částky, v monitorovacích zprávách. Tuto agendu následně poskytne odboru fondů EU ministerstva.
4. Akce, u které byla potvrzena a nebyla napravena nesrovnalost identifikována jakýmkoliv bodem systému „RED FLAGS“, by primárně neměla být zahrnuta do Monitorovací zprávy k Souhrnné žádosti o výplatu finančních prostředků. Pokud tuto akci nelze vyjmout, je nutné na ni upozornit a popsat celý proces řešení a nápravy.
5. V případě dvojího financování se nezahrnutí akce do Monitorovací zprávy nemusí týkat celé akce, ale části výdajů, u nichž bylo dvojí financování zjištěno. Zahrnout lze akce, u nichž došlo k nápravě v souladu s národní legislativou.
6. Případy prokázaných podvodů je povinen správce Programu i SI v pravidelných intervalech (minimálně 1x ročně) vyhodnocovat a na základě tohoto vyhodnocení vždy provést zpřísnění a zvýšení účinnosti kontrolního systému v dané oblasti (nové kontrolní listy, nový stupeň kontroly, seznamy - tzv. „blacklisty“ podezřelých žadatelů, dodavatelů, podezřelých skutečných majitelů, kteří vyžadují zvýšenou pozornost - vytvořené seznamy je třeba archivovat).
7. Na základě vypracované analýzy rizik (správce Programu a SI zpracují vlastní analýzu pro své typy žadatelů) je nastaven systém kontrol v oblasti „RED FLAGS“ a jsou připraveny kontrolní listy, jimiž se ověřuje způsobilost žadatele před schválením akce k financování.
8. V případě, že je konečným příjemcem finančních prostředků veřejný zadavatel dle zákona č. 134/2016 Sb., správce Programu či SI ověří skutečného majitele vítězného dodavatele, případně subdodavatele, v Evidenci skutečných majitelů a přehledu veřejných funkcionářů. Ze zadávacího řízení musí být vyjmuty subjekty, u kterých veřejný funkcionář uvedený nebo jím ovládaná osoba vlastní podíl představující alespoň 25 % účasti společníka v obchodní společnosti. V případě, že již byla smlouva s takovýmto dodavatelem uzavřena (žadatel uzavřel smlouvu před podáním žádosti a výše uvedené neproověřil), musí být tato smlouva vypovězena a uzavřena s dodavatelem novým, jinak nelze zajistit financování z Programu. K ověření budou využity případně i další dostupné veřejné rejstříky (např. ARACHNE, Obchodní rejstřík, Registr živnostenského podnikání, Evidence svěřeneckých

fondů, Centrální registr oznámení). Auditní stopa o kontrole bude zajištěna uložením printscreenu z těchto rejstříků a záznamem do kontrolního listu.

9. Všechny osoby podílející se na implementaci programu, ať už na straně správce Programu, tak SI, mají povinnost seznámit se s Metodickým pokynem systému varovných signálů „RED FLAGS“ a Průvodcem pro oblast střetu zájmů.
10. Případné riziko střetu zájmů týkající se zaměstnance odborů ministerstva zúčastněných v procesu administrace, hodnocení, schvalování či kontrol akcí nebo zaměstnance AOPK ČR jakožto subjektu implementace ve vztahu ke konkrétní akci či žadateli oznámí tento zaměstnanec svému přímému nadřízenému. Příslušný přímý nadřízený písemně potvrdí, zda v oznámeném případě střet zájmů existuje, a to zejména s ohledem na míru rizika vyplývající z možného vlivu rozhodování dotčené osoby u dané akce/žadatele. Je-li střet zájmů zjištěn, zaměstnanec ukončí veškerou svou činnost v dané věci a agenda bude předána jinému zaměstnanci příslušného odboru bez zjištěného střetu zájmů. Pro ověřování střetu zájmů u zaměstnance je postupováno dle Průvodce pro oblast střetu zájmů.
11. Odbor interního auditu ministerstva může ověřit, že postupy a interní předpisy týkající se problematiky střetu zájmů jsou všemi zúčastněnými zaměstnanci dodržovány a že nastavení postupů je funkční.

Článek 3

Archive

1. Správce Programu a SI zajistí uchování všech podkladů a dokumentů Programu a jednotlivých projektů potřebných pro zajištění adekvátní auditní stopy.
2. Správce Programu a SI mají povinnosti archivovat jednotlivé procedurální úkony provedené v rámci administrace, kontrol, vydávání řídicích dokumentů příjemcům finanční podpory v příslušných informačních systémech, spisových službách či v listinné podobě v souladu s archivačním řádem MŽP a předpisy ČR, a to nejméně po dobu 10 let.
3. Správce Programu a SI budou archivovat také veškeré podklady týkající se provedených šetření ve spojitosti s „RED FLAGS“, (např. printscreen z příslušných rejstříků, reporting nesrovnalostí).

Kapitola IX

Závěrečná ustanovení

1. Kontrolu dodržování této směrnice vykonává odbor adaptace na změnu klimatu ministerstva.
2. Tato směrnice nabývá platnosti dnem podpisu ministra a účinnosti dne 19. prosince 2023 a platí pro roky 2023 - 2026.
3. Tato směrnice je závazná pro všechny zaměstnance ministerstva a pro ředitele Agentury ochrany přírody a krajiny České republiky, ředitele Krkonošského národního parku, ředitele Národního parku České Švýcarsko, ředitele Národního parku Podyjí, ředitele Národního parku Šumava a ředitele Správy jeskyní České republiky.
4. Ředitelé výše jmenovaných rezortních organizací zabezpečí postup svých zaměstnanců výše uvedených organizací v souladu s touto směrnicí.

5. Zrušuje se směrnice MŽP č. 7/2022 pro poskytování finančních prostředků v rámci programu Národní plán obnovy – Podpora obnovy přirozených funkcí krajiny v letech 2022 – 2025, č. j. MZP/2022/410/1190 ze dne 1. července 2022.

Odborný gestor: odbor adaptace na změnu klimatu
Zpracovatel: Ing. Josef Fibír

Mgr. Petr Hladík
ministr životního prostředí

Přílohy:

- č. 1 - Vzor čestného prohlášení o nečerpání jiné veřejné podpory
- č. 2 - Vzor čestného prohlášení k vypořádání majetkoprávních vztahů
- č. 3 - Seznam přijatých žádostí a stav jejich plnění
- č. 4 - Vzor čestného prohlášení k vyloučení střetu zájmů